

I, 16.

I, 16.

RECTOR
ACADEMIAE VITEBERGENSIS
GEORGIUS
R V D O L P H V S
BOEHMER

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR
ANATOMIAE ET BOTANIC. PROF. PVBL.
ORDINARIUS

I N S T I T V T V M

PAVLLI VALENTINI IRSCHHAVSEI

GRIMMANI SS. TH. CVLTORIS

MEMORIAM REPVRGATORVM SACRORVM

ORATIONE ANNIVERSARIA

MAIORI IN AVDITORIO

A. D. VI. KAL. APRIL. A. R. S. C151515CCLXII.

CELEBRATVRI

C I V I B V S

ET POSTERITATI COMMENDAT

*Praemittitur Antiquitatum Germaniae Specimen IX.
de originibus Saxonis. IV.*

VITEBERGAE
PRELO EPHRAIM GOTTLOB EICHSFELDI
ACADEMIAE A TYPIS

Quae de sedibus Saxonum primis, vbi Romanis innotuerant, et inde durante Saxoniae antiquae seu Olsfattiae appellatione praemisimus, eo magis nos delectant, quoniam consensu summorum virorum, quos aliae quidem caussae, idoneae tamen et illae, mouerant, amplius confirmantur; vt IAC. VSSERII, (de primord. Eccl. Brit. p. 393.) GVIL. CAMDENI, (Britan. p. 68.,) ROB. SHERINGHAMI, (de orig. gent. Angl. c. II. per tot.,) NIC. HIERON. GVNDLINGII. (Gundlingian. P. VI. p. 87. sq.) Hos ergo qui legerint, in ijs, quae noue attulimus, plura etiam ad sensus momenta habebunt. Origo vero nominis multorum ingenijs materiam praebuit, vt tamen necdum inter eruditiores de illa conueniat. Variâ etyma, quae proponi solent, grammatici potius acuminis, quam historicae grauitatis, sunt. Qui tanquam vero similiorem sententiam veterum scriptorum de genere quodam armorum, seu breuium gladiatorum, gentis proprio, tuentur; vix satis attendisse videntur, occasionem commento, fabulam vulgi, quae a VITECHINDO primum refertur, dedisse, quasi Saxones, quum veluti ad pacatum cum Thuringis congressum processissent, eiusmodi tela tunicis abiderint, quibus hos inermes, deceptosque nomine pacis, confecerint. Sed de tam suspecta narratione vt alibi exponemus; ita miramur, qua ratione FERDINANDVS, Antistes Paderborn., eruditissimus

MUS

mus princeps, (Monum. Paderborn. p. 88.) ipsum
GREGORIVM, Turon. antistitem, inter auctores
huius opinionis numerandum duxerit, et vir do-
ctissimus IO. NIC. HERTIVS (Notit. vet. Germ.
Pop. P. III. c. III. §. III. p. 122.) idem per incuriam
repetierit, et a multis tam iocularis error non ani-
maduersus sit. Nil tale vnquam GREGORIVS pro-
didit; sed, quod (l. IV. c. LII.) Sigebertum re-
gem *validis cultris, quos vulgo seramasaxos vocant,*
a duobus pueris interfectum scripserat, fuere, qui
inde notationem illam huius nominis confirmari
crederent, ideoque ad ipsum prouocauerant. Sed
enim illo ipso Gregorii testimonio refellitur haec
argutatio, quia vocem eam non solos Saxones an-
tiquitus in vsu habuisse, ostendit, Francis aequae
vsitatam, vt etiam e RORICONE, quem Hertius
laudat, adparet, et de Danis atque Frisiis PONTA-
NVS, loco ibidem indicato, probauit. Atqui et-
iam Saxoniae nomen longe verustius historiis, quas
VITECHINDVS (l. I.) et GAUFRIDVS MONEM-
THENSIS (l. III. c. III. tanta similitudine narrant,
vt fabellas anicularum ineptiis dignas agnoscamus.
Neque, vt est credibile, ipsi Saxones a tali facto in-
ditum illud tam constanter seruassent. Quinuper ab
institutiis piraticis id additum vocabulum, veluti a
verbo *sacken*, somniauit; necdum, quantum con-
stet, quibus id serio persuaderet, reperit, et, vbi de
re p. Saxonum agemus, plura monebimus. Ad
naturam saxeam, ad Sacas, ad Saxonam fluium, du-
-11771
):(2 dum

dum obsurduerunt hominum elegantiorum aures. Quod nuper GRYPENIO, V. ampliff. et doctissimo, placuit, vt nominati fuerint, tanquam maris accollae, *seachs*, forte magis probare liceret, si reddi causae possent, cur prae aliis mari aequae vicinis, nec rei nauticae minus deditis, haec peculiaris appellatio de iis tantum vsurpata fuerit. Nos certe propius fidem ducimus, Saxones, capto nouas sedes quaerendi consilio, suos, qui alio deducerentur, eo demum nomine impertiuisse. Vocabulum enim sermonis patrii, quod non sedere solum, sed occupare quoque in diuersis verbis, quae inde ducuntur, significat, aptissime id exprimere poterat, quod in his, qui stabili sede potiti erant, potissimum spectabatur. Ita, qui a popularibus, quocumque antea nomine vocatis, digressi iam certa possessione alias terras tenebant, videntur inde discriminis causa sic dicti esse. Nec obscura manent vestigia tam in ipsa antiquissima Germania inferioris pronuntiatione, quam aliis etiam vocabulis. Dicimus *sazz*, quidquid in viuaria ad sufficiendam nouam sobolem mittitur. Dicimus *befazzung* praesidia, quibus in vrbibus, munimentis, et locis tutis, statio adsignata est. Ab eadem haec origine. Sed in compositis ipsa flexio superest, qualis in vetustissimo sermone fuit. *Land-sassen*, *schriftsassen*, *amtsassen*, sunt vocabula conditionis, qua intra principum territoria confidendi facultas tribuitur. Fluminis Illi, Elli, seu Alli
secun-

secundum ripas qui colebant, postquam Francorum in ius ac ditionem Alamanni venerant, Alsatti, Helifazzi, sed Theodisce, *Elsassen*, dicti sunt. Haec ante nos praeclare et eleganter exponit SCHOEFFLINVS, (Als. illustr. T. I. p. 35. 622.) a quo plura lectores petent. Nondum constituimus, num huc etiam referre liceat pagum Saxoniae *Fribfazi*, qui in ANNAL. FULD. ad A. C. 1000XXIII. legitur; dictum forte ab immunitate incolarum? Nec alii opinioni facilius ratio adsentiat, si ingenium moresque gentis eo tempore, quo id nomen primum auditum est, cogitaueris. Quoties enim Britanniae, Scotiae, Belgicae, Galliae et alia litora non tentauerant classibus, donec in plerisque his pars sedem obtinuit? Exponemus haec alio tempore clarius. Et quam aliam potiore causam dicemus, cur inuento semel nomine, circa eius adfectionem vltro ambitiosi, lubentissime vocarentur, adsumerentque potius eorum vocabulum simul, quibus cum coaluerant, quam suum abdicarent, vt Saxones Baiocassini, Anglosaxones, Saxones Frisii, Saxones Caenomanenses? Habent haec magnum pondus, ne temere, vel a re ludicra ipsos se adpellari voluisse statuas; vt homines nonnulli nimis ingeniosi faciunt, quibus mirum est, nondum in mentem venisse Saxifcas, patellae genus, aut Sassaivolos, columbarum apud Italos formam, quibus suas scenas laute forsan instruxissent! At enim, haec etiam quod attingimus, venia nobis

):(3

apud

apud plures opus fore, praevidemus. Sed praeterquam quod exemplis excellentissimorum hominum, quorum opera omnis admiratur aetas, defenderemur, in iis quae sequentur, operam impendimus, ne quis haec ambitioni potius grammaticorum, quam studio originum patriae, dari existimet. Praestant enim viam longe grauioribus, quae disceptari, praetermissis illis, non possunt, nec aliunde interdum lucem accipiunt. Illae ipsae certe minutiae nos saepius ad aliquid deducunt antea incompertum, si cum iudicio et modo eas, tanquam tenuia veri vestigia, persequamur. Unde etiam illa nomina, quae initio Saxonibus variis ex causis, praeter proprium illud et perpetuum, data sunt, propediem expendimus. Dolendum vero est, perditos esse tot veterum scriptorum libros, et in his bonam voluminum Ammiani Marcellini partem; qui profecto omisisset Saxonum origines, eo certe loco, quo Constantis victoriam Britannicam narrauerat, non videtur. Superant tamen passim quaedam antiquitatis reliquiae in sequentis aevi monumentis, auctoribus, vnde decerptae sunt, non laudatis; saepius etiam corruptionis in nominibus manifestae. Maximam sane rerum Saxonicarum conuersionem accidisse eo tempore, quo Maximus arrepto imperio exercitus e Britannia deduxit, vel AMBROSIVS (Epist. XVII.) fidem facit, qui excursionibus Siciliam illos infestasse testatur. Sed historicorum ZOSIMI, OROSII, aliorumque,

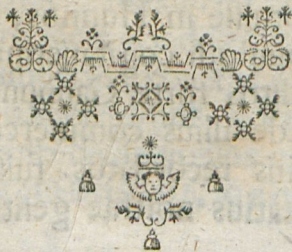
que, tanta est negligentia, ut Saxonum tunc, quando mari potissimum eos inualuisse, secuta etiam Britanniae occupatio probat, nullam mentionem fecerint. SIGEBERTVS GEMBLACENSIS (Chronogr. ad A. CCCLXXXIX.) et GAUFREDVS, antistes Afaphensis, (in fragmento ap. BARON. ad A. CCCLXXXIII. et VELSER. ad tab. Peutinger. p. Opp. 732.) ducem Pictorum Melfam, et Hunnorum Gaunum, vel Gnamum, piratica incursione tum Britones vexasse memorant. At enim quis tunc Hunnos, necdum Pannonia positos, iam eo usque progressos credet? Quis vel fando vnquam de peritia illorum rei nauticae aliquid accepit? Scottis quidem et Pictis hoc tribuit ADO VIENNENSIS; (Chron. aetat. VI. p. 156. ed. Morell.) sed quod gentes illas transmarinas saeuissimas ibidem memorat, quis non aliquid de Saxonibus, quorum dux Gaunus fuerit, apud antiquos scriptores, vnde sua hi excerpserunt, existisse, suspicetur; qui praesertim veterem horum populorum societatem in oppugnandis Britannis ex AMMIANO MARCELLINO (l. XXVI. c. IV.) didicerit? Si quibus mirum videatur, Saxonum nomen transire potuisse in Hunnos, dubium, an liberabuntur scrupulo, si cogitauerint, scriptores hos rudes et inconditos forte Gaunum illum habuisse pro Gaina, et de illius commercio cum Hunnis aliquid obscurius recordatos fuisse, ut nomen quoddam inusitatus nostrae gentis de his interpretata-

pretarentur? Fieri etiam potuisse diceret, vt ex male scripto Cimbrorum vocabulo factum sit Humbrorum, et postremo Hunnorum. Haec ex iis, quae sequuntur, veluti praecipere placuit, fors an fiat, vt vtilitatem huiusmodi inuestigationum ostendant.

Quod pietati et liberalitati Weyrauchii debemus, praeclarum institutum oratione sollemni a. d. VI. Kal. April. in auditorio maiori celebrabit PAVLLVS VALENTINVS IRSCHHAVSEN, Grimmanus, SS. Th. cultor, laude ingenii morumque commendatissimus. Aget vero de necessitate operis apud nos in cultu diuino ad pristinam integritatem reuocando consummati. Tanti autem beneficii, a deo immortalis in nos collati, si gratam, CIVES, memoriam, vt par est, conseruamus, vtamur hac opportunitate, vt animos meditatione praeclara pascamus, et quanta frequentia, tantis studiis, conueniamus, et honestiorum artium religioso munere laetemur. P.P.

Vitebergae a. d. VIII. Kal. April. A.S.R.

clō lo CCLXII.

T. 2972

ULB Halle
007 441 851

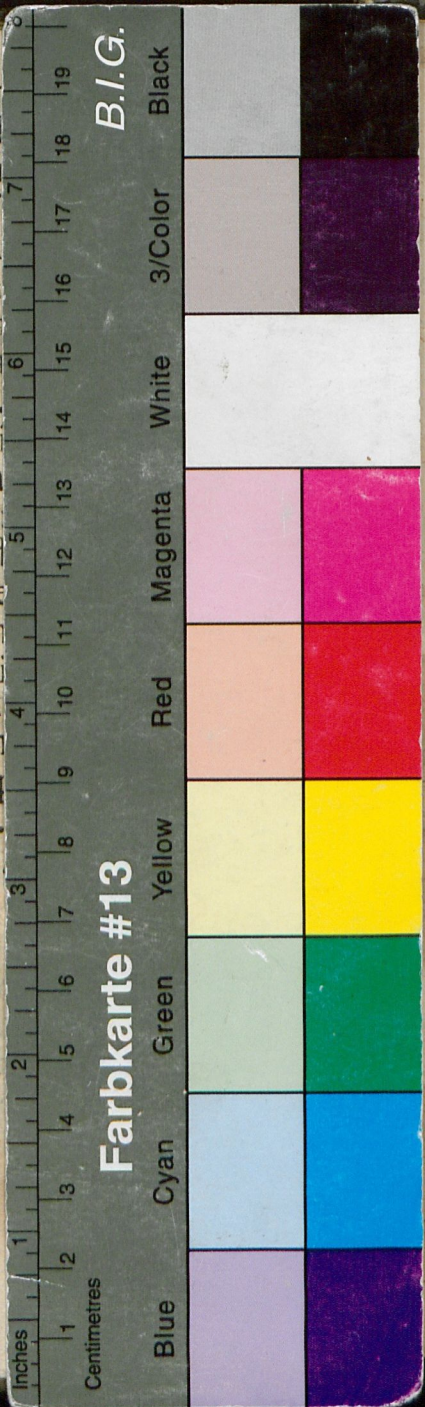
3

90

RECTOR
ACADEMIAE VITEBERGENSIS
GEORGIUS
R V D O L P H V S
BOEHMER

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTOR
ANATOMIAE ET BOTANIC. PROF. PVBL.
ORDINARIUS

I N S T I T V T V M
PAVLLI VALENTINI IRSCHHAVSENI
GRIMMANI SS. TH. CVLTORIS
MEMORIAM REPVRGATORVM SACRORVM
ORATIONE ANNIVERSARIA
MAIORI IN AVDITORIO

A. D. VI. KAL. APRIL. A. R. S. c1515CCLXII.
CELEBRATVRI

C I V I B V S

ET POSTERITATI COMMENDAT

*Praemittitur Antiquitatum Germaniae Specimen IX.
de originibus Saxonibus IV.*

VITEBERGAE
PRELO EPHRAIM GOTTLOB EICHSFELDI
ACADEMIAE A TYPIS

